

Gradska knjižnica i čitaonica Đakovo

Kralja Tomislava 13

Đakovo

PLAN I PROGRAM RADA GRADSKE KNJIŽNICE I ČITAONICE ĐAKOVO ZA 2024. GODINU

Gradska knjižnica i čitaonica Đakovo narodna je knjižnica čiji je osnivač Grad Đakovo (osnivački akt R-3-139/96-2 od 22.2.1994.), upisana je u upisnik knjižnica pod brojem upisnog lista K-134. Prema Zakonu o knjižnicama djelatnost knjižnice obuhvaća: nabavu knjižne građe i izgradnju knjižničnih zbirki, stručnu obradu knjižnične građe prema stručnim standardima, pohranu, čuvanje i zaštitu knjižnične građe te provođenje mjera zaštite građe koja je kulturno dobro, pružanje informacijskih usluga, posudbu i davanje na korištenje, vođenje dokumentacije i prikupljanje statističkih podataka o poslovanju knjižnice, digitalizaciju knjižnične građe, usmjeravanje i podučavanje korisnika pri izboru i korištenju knjižnične građe i informacijskih pomagala i drugih izvora, pripremanje kulturnih, informacijskih, obrazovnih i znanstvenih sadržaja i programa.

Prema članku 29. Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti *sredstva za rad knjižnica osigurava osnivač, a sredstva za rad knjižnica uključuju sredstva za plaće, sredstva za nabavu građe, sredstva za program, materijalne izdatke, stalno stručno usavršavanje knjižničarskih djelatnika i sredstva za zaštitu knjižnične građe, kao i sredstva za investicije i investicijsko održavanje, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.*

Sredstva za posebne programe osigurava osnivač, a ovisno o svome interesu i tijela državne uprave u čijem je djelokrugu program koji se ostvaruje, kao i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na području kojih se program ostvaruje te druge pravne i fizičke osobe.

Sredstva za rad knjižnica osiguravaju se i iz vlastitih prihoda, sponzorstvima, darovanjima i na drugi način u skladu sa zakonom.

Poštivajući odredbe Zakona Grad Đakovo osigurava u proračunu sredstva za financiranje rada Gradske knjižnice i čitaonice Đakovo, ali Knjižnica redovito prijavljuje više projekata Ministarstvu kulture i Osječko- baranjskoj županiji te i na taj način pokušavamo prikupiti sredstva za različite aktivnosti koje provodimo.

U provođenju knjižnične djelatnosti Knjižnica će surađivati s Matičnom službom u GISKO-u, Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom, Ministarstvom kulture i medija Republike Hrvatske, Akademijom za umjetnost i kulturu u Osijeku, Katoličko bogoslovnim fakultetom, Gradom Đakovo, školama i vrtićima s područja Đakovštine, drugim ustanovama u kulturi, udrugama s

područja Đakovštine, drugim knjižnicama u okolici i u Hrvatskoj, umjetnicima, književnicima, stručnjacima s različitih područja i svim zainteresiranim pojedincima.

U 2024. godini planiramo realizirati sljedeće programe:

1. NABAVA KNJIŽNE I NEKNJIŽNE GRAĐE

Građa se u knjižnici nabavlja na tri načina: kupnjom, otkupom Ministarstva kulture i medija te darovima. Knjižnica je prijavila projekt Ministarstvu kulture i medija za kupnju nove građe. Novac za taj projekt svake godine i dobijemo, a istim iznosom za nabavu knjižne građe sudjeluje i Grad Đakovo kao osnivač knjižnice. Dobra nabavna politika osigurat će aktualnu građu koja jača čitalačke navike, podupire osobno obrazovanje, potiče na kreativno izražavanje, osigurava pristup svim vrstama informacija, razvija pismenost i još mnogo toga.

Planski će se nabavljati najaktualnija ponuda beletristike, stručne literature, dječjih knjiga, referentne građe, stripova, neknjižne građe (didaktičke igre i igračke...), audiovizualne, multimedijske i elektroničke te građe za zavičajnu zbirku. Također, nabavljat ćemo i građu prilagođenu osjetljivim skupinama kao što je građa lagana za čitanje (s uvećanim tiskom za slabovidne osobe i osobe s disleksijom) i građa na stranim jezicima. Zbog velikog broja korisnika koji nisu u mogućnosti doći u knjižnicu, ali i zbog pružanja modernih usluga našim korisnicima, knjižnica će nabavljati i e-knjige koje se mogu čitati na mobilnom uređaju ili tabletu iz udobnosti svoga doma. Nabava građe mora biti dobro osmišljena, planirana i koordinirana zbog kroničnog nedostatka prostora. Također nabavljat će se aktualna stručna periodika te dnevni, tjedni i mjesečni tisak dostupan za čitanje u čitaonici.

Stručno će osoblje svu prinovljenu građu stručno klasificirati prema pravilima UDK klasifikacije te katalogizirati i inventarizirati u računalnom programu Zaki. Korisnici mogu pregledavati katalog knjižnice koji je dostupan online, a prijavom u katalog mogu provjeriti svoju posudbu, produžiti, naručiti ili rezervirati knjigu.

2. POSUDBA KNJIŽNE GRAĐE INFORMACIJSKO- REFERALNA USLUGA

Posudba građe i dalje je osnovna djelatnost knjižnice i iz tog razloga posebnu pozornost treba posvetiti održavanju fonda i nabavnoj politici. Korisnicima uvijek treba biti dostupna najnovija i najrelevantnija literatura iz svih područja. U našoj knjižnici korisnici mogu posuditi 6 knjiga na rok od 30 dana, a osim toga mogu posuditi još i 5 e-knjiga mjesečno.

Školske knjižnice na našem području imaju veliki problem s lektirama, nemaju dovoljan broj primjeraka ili su u lošem stanju. Naša je knjižnica doskočila tom problemu i obogatila lektirni fond tako da učenici mogu posuditi lektire u našoj knjižnici i na taj način knjižnica pruža podršku obrazovnom sustavu.

Naša knjižnica nudi i uslugu međuknjižnične posudbe. Ako naša knjižnica u svom fondu ne posjeduje neku knjigu, možemo ju dobiti na korištenje iz neke druge knjižnice i na taj način omogućiti svojim korisnicima da dođu do knjige koju nemamo u svom fondu.

Cijeli fond knjižnice korisnici mogu sami pregledavati u online katalogu knjižnice te provjeriti ima li knjižnica određeni naslov u svom fondu, je li dostupan za posudbu i kada je rok povrata (ako je knjiga posuđena). Trenutno je u izradi nova aplikacija za korištenje kataloga i očekujemo da će sljedeće godine biti dostupna korisnicima.

Stručni djelatnici knjižnice davat će usmene i pisane informacije korisnicima na osnovu kataloga i knjižničnih zbirki, kataloga ostalih knjižnica, bibliografija, mrežnih baza podataka i ostalih relevantnih mrežnih izvora te pomažu pri odabiru građa za potrebe seminarskih, diplomskih, maturalnih i sl. radova te za slobodno čitanje.

3. PRIČOLOVKA

Program je namijenjen predškolcima i djeci nižih razreda osnovne škole. Dva puta tjedno, ponedjeljkom i srijedom u 17 sati održavaju se pričaonice za djecu na kojima knjižničarke Ana Brataljenović i Zorica Laitkam čitaju priče djeci te rade tematski prilagođenu kreativnu aktivnost za djecu. Program Pričolovka obuhvaća i brojne kreativne radionice koje organiziramo i provodimo tijekom godine za djecu (likovne radionice, šivanje, različite kreativne radionice, STEM, šah, retro radionice, dječji zbor...), ali i gostovanja dječjih autora i predstavljanja dječjih knjiga i slikovnica. Cilj je programa poticati djecu na čitanje i kreativnost, a velik broj sudionika dokazuje da idemo prema tomu. Program je prijavljen za financiranje Ministarstvu kulture i medija RH.

4. PRIČAM TI PRIČU U VRTIĆU

Novi program pod nazivom „Pričam ti priču u vrtiću“ provodit ćemo u suradnji s Dječjim vrtićem Đakovo. Jednom mjesečno naše će knjižničarke odlaziti u jednu vrtićku skupinu gdje će čitati priču, provoditi razgovor s djecom te kreativnu radionicu koja je vezana uz sadržaj slikovnice. Knjižničari će donijeti i slikovnice za slobodno čitanje te ponuditi svoj djeci besplatan upis. Ciljevi projekta su: usvojiti naviku čitanja i razviti ljubav prema pisanoj riječi, poticati predčitalačke vještine, podržati jezični razvoj kod djece, proširiti vokabular i opće znanje, poticati razvoj kognitivnih sposobnosti, razvijanje mašte i kreativnosti te potaknuti ljubav prema knjigama i čitanju od najranijeg uzrasta.

5. KLUBOVI ČITATELJA

U knjižnici djeluju sljedeći klubovi čitatelja: Hrbatići, Čitoljupci, Začitanci, Bibliofili i Fotelja koji se redovito sastaju jednom mjesečno. Na svojim susretima dogovore kojeg autora ili djelo se čita i sljedeći puta se razgovara o djelu ili opusu nekog autora. Aktivnost klubova će se i dalje

nastaviti, ali i proširiti povećavanjem vidljivosti rada kluba davanjem preporuka, organiziranjem aktivnosti i događanja u knjižnici i sl.

6. KLUB MLADIH PISACA AMATERA TINTA

Klub mladih pisaca amatera Tinta djeluje od 2018. godine, sastajat će se i dalje dva puta tjedno i čitati svoje radove, izmjenjivati iskustva i dijeliti savjete. Također će biti uključeni u kreiranje sadržaja za mlade u Knjižnici, organiziranje gostovanja, susreta, radionica pisanja i ostalih radionica za mlade. Organizirat će i nekoliko događanja na kojima će svoje radove predstaviti javnosti. Rad Kluba mladih pisaca Tinta te kluba čitatelja Bibliofili prijavljen je jednim zajedničkim projektom Ministarstvu kulture.

7. KNJIŽNIČNI ZBOR LIBRIĆI

U 2021. godini osnovan je knjižnični zbor Librići pod vodstvom Marijane Matijević, profesorice solo pjevanja. Zbor će imati probe jednom tjedno i svojim glazbenim nastupima popratit će sva važnija događanja u knjižnici, ali i u drugim ustanovama i na drugim manifestacijama Grada Đakova.

8. PREDSTAVLJANJA KNJIGA

Tijekom cijele godine planiramo predstavljanje autora i njihovih knjiga. Naglasak je na našim lokalnim autorima, ali planiramo ugostiti i poznata hrvatska književna imena i autore najpoznatijih knjiga u Hrvatskoj. Broj autora ovisi i o odobrenju projekata od strane Ministarstva kulture, mogućnostima samih autora, ali i mogućnostima koje nudi proračun.

9. IZ KNJIGE NA STOL

Projekt provodimo u suradnji sa Srednjom strukovnom školom Antuna Horvata Đakovo (Dubravka Scharmitzer i ostale profesorice) kroz nekoliko radionica tijekom školske godine. Cilj je projekta povezati namirnicu, knjigu i pripremu te približiti učenicima završnih razreda osnovne škole kuharice, recepte i pripremu hrane. Na svakoj radionici nauči se mnogo toga korisnoga, a na radionicama sudjeluju i učenici viših razreda đakovačkih osnovnih škola.

10. IZLOŽBE

Tijekom ljeta planiramo raspisati fotonatječaj koji povezuje knjigu, čitanje i fotografiju. To će biti 8. put da provodimo taj natječaj u suradnji s Foto-kino klubom Đakovo. Tema natječaja bude usklađena s temom Mjeseca hrvatske knjige, a žiriraju je ugledni pojedinci iz područja fotografije, umjetnosti, književnosti i tehničkih područja. Izložbom fotografija pristiglih na natječaj svečano započinje Mjesec hrvatske knjige u našoj knjižnici. U 2023. godini na našem fotonatječaju sudjelovalo je čak 200 sudionika, a ove godine smo izdvojili kategoriju djece zbog većeg broja prijavljenih. Projekt je prijavljen Ministarstvu kulture i medija RH.

11. DAN ZA MENTALNO ZDRAVLJE

Potaknuti velikim brojem posuđenih knjiga s područja psihologije i brojnim problemima s kojima se naši sugrađani svakodnevno susreću (korona kriza, izolacija, društvena otuđenost, odseljavanje dijela članova obitelji i svakodnevni problemi), kreirali smo program u kojemu bismo ugostili stručnjake za mentalno zdravlje (psihologe, psihijatre, psihoterapeute, autore psiholoških knjiga...). Cilj je ovog projekta pokazati važnost mentalnog zdravlja, destigmatizirati liječenje psihičkih teškoća (ako je potrebno), uputiti na važnost traženja stručne pomoći, ali i pokazati načine na koji su ljudi mogu pomoći s blažim teškoćama. Stručnjaci će održavati predavanja, radionice, predstavljanja knjiga psihološke tematike i slično. Program je 2023. Podržalo Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske, a ponovno je prijavljen i za sljedeću godinu. Prema odazivu na predavanja i radionice i prema komentarima posjetitelja, zaključujemo da je interes za ovakvu tematiku vrlo velik i nadamo se nastavku ovog projekta.

12. MALE SLOBODNE KNJIŽNICE

U 2024. godini planiramo postaviti kućice s knjigama na jednom ili više frekventnih mjesta u gradu kako bi i našim sugrađanima knjige bile dostupne na svakom koraku. U prostoru parka ili nekom drugom mjestu na kojemu se okuplja i zadržava veći broj naših sugrađana, stavili bismo kućice s knjigama za slobodno čitanje. Korisnici sami uzimaju i vraćaju knjige, a po želji mogu obogatiti kućicu i nekom svojom knjigom. Projekt se već uspješno provodi u brojnim mjestima u Hrvatskoj, a od sljedeće godine knjige bi trebale biti dostupne i našim sugrađanima. Cilj je potaknuti na čitanje, promicati knjigu i čitanje te knjižnicu.

13. LIETO U KNJIŽNICI

Planski će se osmisliti radionice i aktivnosti tijekom ljetnih mjeseci. S obzirom na to da su djeca na školskim praznicima, najveći broj aktivnosti bit će osmišljen upravo za njih. U planu je održavanje radionica za sve dobne uzraste djece (radionica šaha, plesnih radionica, znanstvenih, likovnih, kreativnih, radionice otkrivanja tradicionalnih zanata i modernih i sl.) Ljetne aktivnosti do sada su se održavale od ponedjeljka do petka svakog radnog dana tijekom srpnja i kolovoza. Program će biti prijavljen Osječko- baranjskoj županiji.

14. INFORMATIČKO I INFORMACIJSKO OPISMENJAVANJE STARIJIH OSOBA

Starije se osobe slabije snalaze u ovom informatičkom dobu u kojemu živimo, iz tog razloga planiramo održavanje radionica usmjerenih upravo na tu populaciju. Prijavili smo projekt Ministarstvu kulture za nabavkom većeg broja računala i prijenosnih računala da bi se radionice mogle održavati.

15. AKTIVNOSTI STACIONARA

Gradska knjižnica i čitaonica Đakovo osnovala je nekoliko stacionara, međutim neki su prestali s radom, a neki su i zatvoreni zbog nedostataka volontera. Trebalo bi obnoviti rad postojećih stacionara, ali i osnovati stacionare u mjestima koja ih do sada nisu imala, promovirati ih u njihovom mjestu, poticati održavanje aktivnosti u stacionarima te poticati rad volontera. Stacionari omogućuju da knjiga bude dostupna ljudima kojima je knjižnica predaleko. Posebice se to odnosi na starije osobe i djecu koji nisu u mogućnosti doći u matičnu knjižnicu. Time želimo obuhvatiti širu zajednicu i omogućiti joj dostupnost knjižne građe i pristup znanju, jačanje čitalačkih navika, stvoriti mogućnost za osobni kreativni razvoj, stručno usavršavanje, doživotno učenje, kvalitetno provođenje slobodnog vremena i pripadnost modernom društvu u kojemu je usluga dostupna svima.

16. POSJETI VRTIČKIH SKUPINA I RAZREDA

Tijekom cijele godine, a najviše u Mjesecu hrvatske knjige, posjećuju nas organizirano vrtičke skupine i razredi osnovnih škola. Tim posjetima potičemo na čitanje, upućujemo učenike na to što se sve nalazi u knjižnici, koje aktivnosti knjižnica organizira te koje su prednosti članstva u knjižnici. Tom prilikom promoviramo i besplatno učlanjenje za svu djecu završno s prvim razredom osnovne škole.

17. OBILJEŽAVANJE NOĆI KNJIGE

Noć knjige je manifestacija koju već godinama obilježavamo različitim aktivnostima. Središnji događaj je gostovanje poznatog hrvatskog autora, a uz to će se organizirati i dodjela nagrada najčitateljima te druge aktivnosti za odrasle i djecu.

18. OBILJEŽAVANJE MJESECA KNJIGE

Tijekom Mjeseca hrvatske knjige naša će knjižnica organizirati brojna predavanja, gostovanja, predstavljanja knjiga, radionice, otvorenje foto izložbe, aktivnosti čitateljskih klubova i Tinte te sve što nam se programski i tematski uklapa u temu same manifestacije.

19. SUDJELOVANJE U MANIFESTACIJAMA GRADA

Svoje aktivnosti naša će knjižnica prilagoditi i uključiti se u manifestacije Grada prema mogućnostima uklapanja u tematiku i sadržaj.

20. RADIONICE NA TEMU SVEMIRA

U Svjetskom tjednu svemira 2022. godine održali smo jedno predavanje i radionicu s temom egzoplaneti koja je bila zaista zanimljiva i poučna te su učenici bili oduševljeni. Zbog velikog interesa za teme svemira, nekoliko predavanja i radionica održali smo ove godine, a planiramo

ih održavati i u sljedećoj godini. Radionice će voditi Mirta Čota i Ivan Bilać, učenici Gimnazije A.G. Matoša s kojima planiramo nastaviti suradnju i na taj način uključiti mlade aktivno u život zajednice i društveno koristan rad.

21. ZAKI BOOK

Svim našim korisnicima dostupna je aplikacija za čitanje e-knjiga koju i dalje planiramo nuditi i razvijati te nabavljati nove naslove kako bismo svoj elektronički fond knjiga učinili aktualnim i zanimljivim našim korisnicima.

REALIZACIJA PROGRAMA RADA

Program rada realizirat će 10 zaposlenika:

1. Kristina Svalina – ravnateljica
2. Ivan Tomić – računovođa/ tajnik
3. Kristina Kikić – knjižničarka
4. Marija Rajčić – knjižničarka
5. Anđelka Blažević – knjižničarka
6. Tomislav Drmić – knjižničarski suradnik
7. Ana Grubeša – knjižničarska suradnica
8. Zorica Laitkam – knjižničarska tehničarka
9. Ana Brataljenović- knjižničarska tehničarka
10. Rosana Duvnjak – spremačica (na pola radnog vremena)

Zbog stupanja na snagu novog Pravilnika o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u knjižničarskoj struci, nazivi stručnih zvanja djelatnika usklađeni su s novim Pravilnikom u našoj sistematizaciji i tako su sada navedeni.

Naša će knjižnica i dalje surađivati s drugim ustanovama, udrugama (Amadea, ARLA, Foto-kino klub Đakovo, Matica umirovljenika, Amadea, Udruga Svjetlost....), volonterima i pojedincima i na taj način zajedničkim snagama obogaćivati knjižnične programe.

KORISNICI

Knjižnica je prvenstveno namijenjena korisnicima i oni su središte knjižnice. Sve usluge i aktivnosti namijenjene su korisnicima i zato su nam njihove povratne informacije i njihovi interesi iznimno važni. Planiramo povećati broj korisnika s posebnim osvrtom na djecu, mlade i starije osobe. Popularna cijena članarine od 2,65 eura te besplatna članarina za djecu do prvog razreda osnovne škole doprinosi tomu. Na taj način knjižnična usluga dostupna je zaista svima i bližimo se onome što Manifest za narodne knjižnice zagovara, a to je da su usluge knjižnice u načelu besplatne. Iznos godišnje članarine u našoj knjižnici zaista je simboličan za sve ono što knjižnica nudi.

PROBLEM PROSTORA

Knjižnica je smještena u zgradi Centra za kulturu na 450 m² i na 3 etaže. Mnoštvo stuba otežava pristup invalidima, starijim osobama, majkama s kolicima i zato se nadamo rješenju problema preseljenjem u novi prostor. Prema Standardima za narodne knjižnice koji određuje minimalnu kvadraturu knjižnice prema broju stanovnika, naša knjižnica bi trebala imati najmanje 1300 m². Svjesni činjenice da preseljenje u novi i veći prostor nije lako izvedivo niti jednostavno, znamo da ćemo još neko vrijeme ostati u trenutnom prostoru knjižnice. Kako bismo ga što bolje iskoristili, potrebno je kupiti dio novih polica i ormara koje bismo montirali u prostore u kojima do sada nije bilo polica i preselili dio fonda u njih. Vrlo je važno zbog očuvanja građe i opreme pronaći ili izgraditi novi prostor i preseliti knjižnicu jer trenutni prostor je nedostatan, neprilagođen knjižnici, nedostupan korisnicima i ne zadovoljava niti osnovne zahtjeve pristupačnosti i dostupnosti korisnicima.

Velik problem je i stolarija (prokišnjava i neispravna je) te krov, ali s obzirom na to da je knjižnica u zgradi Centra za kulturu, promjena stolarije, popravak krova i ostalo nije u našoj nadležnosti i nadamo se da će u skorije vrijeme biti riješeno.

U 2022. smo od Grada Đakova na korištenje dobili lokal u Splitskoj ulici te smo tamo preselili spremišni dio fonda, no u taj prostor bi trebalo staviti police i stvoriti osnovne uvjete da bi se lakše moglo doći do građe koja je trenutno smještena tamo u kutijama.

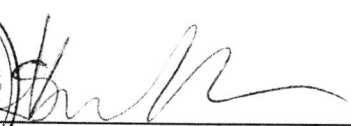
INVESTICIJE U 2024. GODINI

U 2024. godini planiramo sanaciju sanitarnih čvorova koji su u jako lošem stanju. Osim navedenog planiramo podmiriti sve troškove tekućeg održavanja. Zbog sve većeg fonda potrebna je kupnja polica, ormara i radnih stolova. Ministarstvu kulture poslan je projekt za 2 računala i 2 prijenosna računala te dodatnom opremom i programskim paketima koja su namijenjena provođenju radionica informatičkog i informacijskog opismenjavanja starijih osoba kao i provođenju stem radionica za mlađe uzraste, ali i za slobodnu upotrebu korisnika te za svakodnevni rad knjižničara.

Krajem 2023. godine izlazi 2. izdanje monografije Dubravko Mataković koju planiramo prodavati u sljedećoj godini te je zato povećan iznos vlastitih prihoda za razliku od prijašnjih godina.

Ravnateljica:

Kristina Svalina, dipl. knjižničarka